

Datum 20 mei 2011
Contactpersoon Prof. mr. dr. E.F. ten Heuvelhof
Telefoon/fax
E-mail
Kenmerk B11.014

Technische Universiteit Delft

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw
En Innovatie
t.a.v. drs. M.J.M. Verhagen
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Faculteit Techniek, Bestuur en Management
Beleidskunde, Organisatie, Recht en Gaming (POLG)

Bezoek
Jaffalaan 5
2628 BX Delft
Correspondentie
Postbus 5015
2600 GA Delft

<http://www.tbm.tudelft.nl>

Geachte heer Verhagen,

Hierbij bied ik u met veel genoegen het rapport Op Weg naar Intelligente Netten in Nederland, aan. Dit rapport bevat een visie met actiepunten. Het rapport is het resultaat van ruim een jaar werk van de door uw voorganger mw. M.J.A. van der Hoeven ingestelde Taskforce Intelligente Netten. De Taskforce heeft een breed gedragen visie en concrete aanbevelingen opgesteld voor de toepassing van (ICT-) innovaties op en rondom energienetten zodat er intelligente netten ofwel smart grids ontstaan.

De leden van de Taskforce zijn:

- prof. mr. dr. E.F. ten Heuvelhof (voorzitter)
- ir. G. Bosveld (opgevolgd door dr. M. van Bracht)
- drs. M.A. Esseboom
- mw. drs. A.C. van Huffelen
- ir. J.M. Kroon
- ir. H.J. Levelink (opgevolgd door dhr. ir. H. Fennema)
- ir. P.C. Molengraaf
- ir. P. Nabuurs
- ir. M.J.J. Scheepers
- mw. prof. dr. ir. M.P.C. Weijnen

De Taskforce heeft deze visie in volledige consensus opgesteld. De sfeer in de Taskforce was maximaal positief en constructief.

De Taskforce heeft geconcludeerd dat de vooruitzichten voor het smart grid zonnig zijn:

- Het smart grid maakt het gemakkelijk en voor huishoudens en bedrijven financieel aantrekkelijk om elektriciteit decentraal op te wekken, op te slaan en desgewenst te verhandelen. Er ontstaan meer mogelijkheden voor energiebeheer en consumenten worden *prosumenten*.
- Het smart grid faciliteert een grootschalige doorbraak van de elektrische auto. Eigenaren van een e-auto krijgen door het smart grid de kans om stroom te laden tijdens goedkope uren en desgewenst uit hun accu terug te leveren in de uren dat stroom duur is. Eigenaren van e-auto's krijgen met deze optie tot handel een aantrekkelijk prijsvoordeel aangeboden.

- Het smart grid maakt *real time* de stroomprijs zichtbaar voor gebruikers. Dit zal leiden tot *peak shaving*, d.w.z. minder stroomgebruik tijdens dure uren. Het gevolg hiervan zal zijn grote kostenbesparingen in de productiecapaciteit en substantieel lagere investeringen in de netwerken. Uiteindelijk zal dit resulteren in kostenbesparingen voor stroomgebruikers.
- Het smart grid maakt de grootschalige opwek van zonne- en windenergie aantrekkelijker dan nu het geval is. Dit omdat de decentrale opwek- en opslagfaciliteiten die inherent zijn aan het smart grid, een buffer vormen die de grilligheid van deze opwekfaciliteiten kan matchen. Indien er veel zon- en windenergie beschikbaar is kan dit met behulp van intelligente afstemming worden opgevangen. Uren van schaarste kunnen eveneens worden overbrugd door stroom afkomstig uit de decentrale productie- en opslagcapaciteit
- Er zijn sterke aanwijzingen dat de business case voor smart grids positief is. Het is daarom goed dat op dit moment een maatschappelijke kosten-baten analyse plaatsvindt.
- Het smart grid kan als kristallisatiekern dienen waaromheen zich nieuwe bedrijvigheid met nieuwe diensten gaat ontwikkelen. Hierbij dringt zich de vergelijking met de opkomst van het internet op. De technieken, diensten en business modellen die hiermee zullen ontstaan, zullen geëxporteerd kunnen worden. De Taskforce heeft vastgesteld dat er al veel initiatieven zijn om concreet vorm te geven aan nieuwe diensten en producten.

De Taskforce heeft een groot aantal stakeholders betrokken bij haar werk. Met de belangrijkste stakeholders zijn individuele gesprekken gevoerd. Op een druk bezocht congres zijn de resultaten gepresenteerd en zijn veel ideeën geopperd voor een vervolg. Uit al deze consultaties bleek veel enthousiasme voor het concept smart grids en bleek ook de bereidheid om daadwerkelijk in deze ontwikkeling te investeren.

Hoe zonnig ook de toekomst is voor het smart grid, er is nog een groot aantal vragen te beantwoorden:

- Het succes van het smart grid wordt groter naarmate meer partijen meedoen. Niet alleen de netbeheerders, maar ook de automotive industrie, de energieproducenten, de leveranciers van IT, de leveranciers van smart huishoudelijke apparatuur, dienstenleveranciers, de regelgevende overheid etc. zullen mee moeten doen. De Taskforce heeft vastgesteld dat de lasten, baten en risico's niet evenredig over al deze partijen verdeeld zijn. Dit kan tot vertragingen in de uitvoering leiden en zelfs in een suboptimale uitkomst resulteren. Dit alles neemt niet weg dat de bereidheid onder deze partijen om daadwerkelijk te investeren groot is.
- Een groot aantal vragen dient nog beantwoord te worden. Deze vragen liggen op technisch gebied, maar ook op het vlak van business modellen, IT, privacy en regulering.

Het is daarom mooi en uiterst nuttig dat u een regeling voor proeftuinen uitschrijft waarin consortia worden uitgenodigd voorstellen in te dienen. In deze proeftuinen kan verder gewerkt worden aan de beantwoording van deze vragen en betekent een belangrijke stap in de ontwikkeling van het smart grid in Nederland.

Tot slot: de Taskforce had nooit zo vruchtbaar kunnen werken zonder de steun van uw ministerie. Op strategisch niveau heeft de Taskforce zich altijd gesteund en gestimuleerd gevoeld in eerste instantie door de toenmalige DG Mark Frequin en later door de huidige DG Hans Vijlbrief. Op beleidsmatig en operationeel niveau heeft de secretaris van de Taskforce, Erik ten Elshof, buitengewoon effectief gewerkt. Niet alleen inhoudelijk was hij mijn steun en toeverlaat, maar ook zijn sociale vaardigheden en zijn politiek-bestuurlijke sensitiviteit zijn van doorslaggevend belang geweest voor het succes van de Taskforce.

Het was mij een eer en genoegen om deze Taskforce voor te zitten en ik ben gaarne bereid één en ander nader toe te lichten of uit te werken.

Met vriendelijke groet

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and lines, characteristic of a cursive or semi-cursive style.

Prof. mr. dr. Ernst ten Heuvelhof

